కథానిక

ఒక్కడే మనిషి

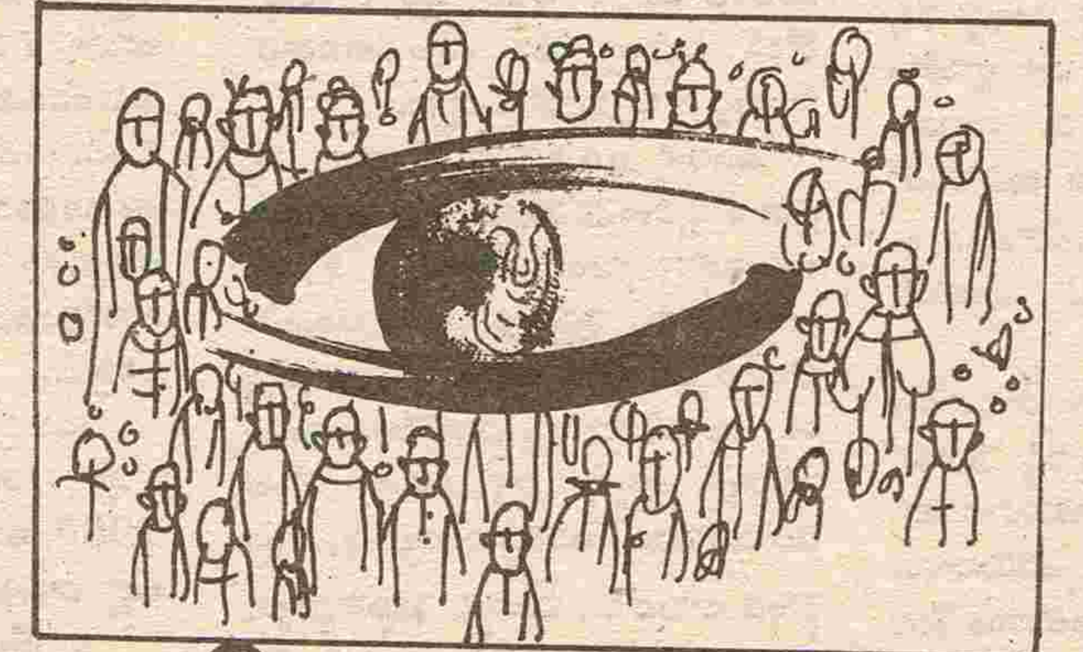

దేవరకొండ గంగాధర రామారావు

విద్యకీ, వినోదాలకీ, పంటలకీ, పరిశ్రమలకీ తళుక్కున మెరిసే మా ఊరు మధ్యగా ఒకే రోడ్డు నల్లత్రాచులా పరచుకుని వుంటుంది. ఆ రోడ్డు మా ఊరిమీద పడ్డ పాపపు మరకలా, అరవైవేల జనాభాని కసిరిన శాపంలా వుంటుంది. దానిమీద శరవేగంతో గమ్యం చేరాలని దూసుకుపోయే వాహనాలకి రాత్రీ, పగలూ, నిద్రా, నియమం లేవు. అందుకే కొందరి దౌర్భాగ్యుల గమ్యం స్వర్గంగా మారుతుంటుంది.

ఆ రోజు సైకిలు మీద వెళుతున్న ఓ యాభైయేళ్ళ మనిషిని లారీ గుద్దేసింది. కింద పడిన అతని తొడలు చీల్చుకుంటూ వెళ్ళి, ఎలక్ట్రిక్ పోల్‌ని ఢీకొని ఆగింది. అతని సైకిలు లారీ చక్రాల కింద పడి మెలికలు తిరిగిపోయింది. డ్రైవరు పారిపోయాడు. రోడ్డు ప్రక్కగా మృత్యువుతో పోరాడుతూ ఆ మనిషి పడున్నాడు.

ఆ దృశ్యం చూడ్డానికి చుట్టూ మూగిన జనం, సానుభూతి, ఆగ్రహం, వేదాంతం కలబోసిన భావాలతో బాధపడుతూ నుంచున్నారు. అతని ప్రాణాలు కాపాడడానికి ఎవరూ సాహసించలేదు. సమయం గడుస్తూంటే, కొందరు కొత్త ప్రేక్షకులు వచ్చి చేరుతున్నారు. అంతలోకే కుతూహలం చల్లబడిన పాత ప్రేక్షకులు జారుకుంటున్నారు.

మ్యాటినీ చూడడానికి పట్నం వచ్చి ఓ పల్లెటూరి ఆడమనిషి ఈ గుంపు చూసి, బలంగా మోచేతులతో అడ్డు తొలగించుకు ముందు వరసలో కొచ్చింది. కళ్ళకు కనిపించిన దృశ్యం ఆమె గుండెలను కలచేసింది. ఉండబట్టలేక పల్లెటూరి భాషలో నిజాయితీగా తన బాధ వెళ్ళగక్కింది. "ఓలమ్మో! ఎంత గోరాన్నాయం జరిగిపోవాది! నిచ్చేపంలాంటి పేనం నాగేసిందా దిక్కుమాలిన లారీ. దాని జిమ్మడ. ఆ డైవోరు సచ్చినోడు మసైపోనూ. అణ్ణి ఆడి పిల్లల్నీ అమ్మోరెత్తుకుపోనూ..." అంటూ శాపనార్థాలు వల్లించి, తన వంతు సానుభూతి చూపించి, ముందు మ్యాటినీ చూడవలసిన కార్యక్రమం వున్నందున వచ్చినంత జోరుగానూ, మోచేతుల సహాయంతో జనాన్ని తొలగించుకు, వెళ్ళిపోయింది.

స్కూలుకి వెళుతూ అక్కడ ఆగిచూస్తున్న ఓ 'ఆదర్శ' ఉపాధ్యాయుడు,

"అబ్బే, అసలు రోడ్డు మీదకు రావాలంటే భయంగా వుంది. మళ్ళీ యింటికి తిరిగి వెళతామన్న ఆశ లేదు. అవునుమరి జనాభా పెరిగిపోయింది. వాహనాలు పెరిగిపోయాయి. రద్దీ పెరిగిపోయింది. నా చిన్నప్పట్నుంచి పెరగందల్లా యీ రోడ్డు సగటు వెడల్పు మాత్రం" అని తన విమర్శ క్లుప్తంగా అయిదు పంక్తులకు మించకుండా ప్రజలకు తెలియజేసి, తనకోసం ఆతృతగా ఎదురుచూస్తే 'ఆదర్శ' విద్యార్థులను ఉద్ధరించడానికి తొందరపడుతూ వెళ్ళిపోయాడు.

అంతవరకు ఆ మనిషి చచ్చిపోయాడనుకుని చూస్తున్న కొందరికి, అతను కొంచెం కదలడం చూసి నిరుత్సాహం కలిగింది. కొంత మోసపోయామన్న బాధ కూడా కలిగింది. కాని మరి కొంతమందికి ఈ 'చావు' సీన్‌లో కొత్త మలుపు మరింత ఉత్కంఠ రేపింది..జనంలో కలవరం ప్రారంభమైంది.

'ఇంకా బతికే వున్నాడురా, పాపం!'

'అదిగో చెయ్యి కదుపుతున్నాడు'

'చుట్టూ కళ్ళప్పగించి చూస్తున్నాడు' మొదలైన వ్యాఖ్యానాలతో గుంపులో జనం అతను సజీవంగా వున్నాడని సర్టిఫికెట్లు జారీ చేశారు.

"వెంటనే డాక్టరు దగ్గరికి తీసుకెళితే బతుకుతాడు" అని ఒకాయన ఉచిత సలహా ఇచ్చాడు.

"ఆ. తప్పకుండా బతుకుతాడు. కాని తొడపైకి కాళ్ళు తీసేయాలి. కాళ్ళు పోయినా ప్రాణం దక్కుతుంది" అని వైద్య విధానం కూడా సూచించాడు మరో సేవాతత్పరుడు.

పురుగుల మందు కోసం వచ్చిన ఓ రైతు సోదరుడు మాత్రం ఈ మాటలు విని మండిపడ్డాడు.

'డాక్టరూ, గీట్టరూ అంటారేందయ్యా? అసలు పోలీసోళ్ళు రావాలి గందా! అళ్ళు సూసుకోవాలీ యవ్వారం. మనం గిని యిరుక్కుంటే, లాక్కెళ్ళి కటకటాలెనకాల తోసేత్తారు. జాగర్త!" అని చుట్టూ వున్నవాళ్ళ మీద పిరికిమందు జల్లాడు.

అంతవరకు ముందు వరసలో నుంచుని, సిగరెట్టు దమ్ములు లాగుతో, జనంలో వున్న ఆడపిల్లలకి పోజులు కొడుతున్న యిద్దరు వకీలీ విద్యార్థి హీరోలు, రైతు సోదరుడి నోట పోలీసుల మాట విని, జీరోలై చల్లగా వెనక 'వరసలోకి జారుకున్నారు.

ఒకరింట్లో వివాహం జరిపించడానికి వెళుతున్న యిద్దరు పురోహితులు, కుతూహలం కొద్దీ అక్కడ ఆగి, జనాన్ని తగిలితే అశౌచం అన్న శంకతో జనం మధ్య ఖాళీల్లోంచి, కాళ్ళ సందుల్లోంచి చూసి విషయం గ్రహించారు. పెద్దాయన ఒక్క క్షణం శివ, శివ అంటూ కళ్ళ చెవులూ మూసుకుని, తర్వాత ఒక్క పాడుం పట్టు లాగి, ఆ ఘాటు పోకుండానే, ఆ విషాద సంఘటనలో వున్న వేదాంతం తన శిష్యుడికి వివరించాడు.

"చూశావురా, విస్సీ! ఘోర కలి కాదుట్రా! ఎక్కడ పుట్టాడో ఎక్కడ పెరిగాడో చివరికి మన తణుకు సైదు కాలువ గట్టున గిట్టాడు. ప్రారబ్ధం తప్పించలేంరా, విస్సీ!"

ఇది విన్న విస్సిగాడు మరింత కలవరపడి అనుమానంగా అన్నాడు "గురువుగారూ మనం శుభమా అంటూ కళ్యాణానికి వెళుతూ ఇలా రక్తం చూడ్డం అపశకునం కాదుటండీ? పైగా మగ పెళ్ళివారు రెండు బస్సులలో దిగుతారట. ఈ లెక్కన అంతా సవ్యంగా చేరతారంటారా? అదిన్నీ కాక, ఆ లారీ కింద పడినవాడు యింకా సజీవంగా వున్నట్టు తోస్తోంది. ఆ శ్వాస కాస్తా ఆగిపోకుండా మనం యిక్కడినుంచి సద్దుకుంటే మంచిది కాదూ? లేకపోతే తర్వాత శవాన్ని చూసిన దుష్ఫలితాలు, స్నానాలు అవిన్నీ. లేవండి, బయలుదేరుదాం!"

ఆ హెచ్చరికతో యిద్దరూ చిటికెలో మాయమయ్యారు.

మరి కొంతసేపటికి ఎస్.ఐ. గారు కానిస్టేబుల్‌ని వెంటపెట్టుకుని వచ్చారు. ఆయన ఏక్సిడెంట్ కేసుల స్పెషలిస్టులా క్షణంలో అంతా పరిశీలించి నేరం పసిగట్టేశారు! "చూడు వన్నాట్‌వన్. అదో లారీ, యిదిగో స్కిడ్ మార్క్! అదిగో వంగిపోయిన ఎలక్ట్రిక్ పోల్, యిదిగో తుక్కయి పోయిన సైకిల్, యిదిగో రక్తం, యిదిగో బాడీ, యిది నిక్కచ్చిగా ఏక్సిడెంటు. 304 ఎ క్రింద క్రైం కట్టాలి" అంటూండగా కాన్‌స్టేబుల్ "సార్ యిన్‌జూర్డ్ యింకా బతికేవున్నాడు సార్" అన్నాడు. ఎస్.ఐ. ముఖం చిట్లించాడు. 'ఎలాగూ చస్తాడు. చస్తూ మనల్ని చంపడం' అని గొణుక్కుని, "అయితే చూడు, నేను వెంటనే వన్నాట్ ఫోర్‌ని పంపుతాను రెక్విజిషనిచ్చి. ఇతణ్ణి ఆసుపత్రికి తీసుకెళ్ళండి. పక్క ఊళ్ళో మినిష్టరుగారొస్తున్నారు. నాకు బందోబస్తు డ్యూటీ వుంది. అర్జంటుగా వెళ్ళాలి" అని కాన్‌స్టేబుల్‌ని కాపలా వుంచి కంగారుగా వెళ్ళిపోయాడు.

తనకు లభించిన అధికార హోదాని వెంటనే ఉపయోగించుకుంటూ కాన్‌స్టేబుల్ లాఠీతో జనాన్ని 'దూరం... దూరం...' అంటూ అదలిస్తూ చుట్టూ ఓసారి తిరిగివచ్చి, లారీ సోదాలో మునిగిపోయాడు.

గాయపడిన మనిషి 'దాహం... అన్నట్టు నోరు తెరచి సౌంజ్ఞలు చేస్తున్నాడు.

"ఎవరైనా కాసిని నీళ్ళందుకోండయ్యా, అలా బొమ్మల్లా చూస్తారేమిటీ?" అని మండిపడ్డాడు ఒకాయన, తనూ బొమ్మలాగే చూస్తూ. జనంలో కలకలం రేగింది. మళ్ళీ సానుభూతి కెరటంలా కదిలింది. 'దాహంట, పాపం!' అని విచారించారు.

'నీళ్ళు...నీళ్ళు' 'పానీ, భాయి పానీ' 'వాటర్... వాటర్' 'తన్ని, జలం...'- యిలా జాతి, మత, భాషా భేదాలు లేకుండా అందరూ ఆ మనిషికి నీళ్ళు కావాలని ఏకగ్రీవంగా అంగీకరించి ఉదారంగా ప్రకటించారు. కాని ఒక్కరూ నీళ్ళు తెచ్చే ప్రయత్నం చేయలేదు. ఇంతలో ఓ కుర్రాడు పక్కనే సైకిల్ షాపులో కెళ్ళి ఓ డొక్కుతో నీళ్ళు తెచ్చి, తిన్నగా గాయపడిన మనిషి దగ్గరకెళ్ళి అతని గొంతులో కాసిని నీళ్ళు వంచాడు. ఆ మనిషి కష్టం మీద గుటక వేసి, యింకా కావాలన్నట్టు, నోరు తెరిచాడు ఆశగా. కుర్రాడు మరోసారి డొక్కులో నీళ్ళు పోయబోయాడు. ఇంతలో అలజడి గమనించిన కానిస్టేబుల్ 'ఎవడ్రా అక్కడ!' అని అరిచాడు. ఆ అరుపుకి కుర్రాడు బెదిరిపోయి డొక్కు అక్కడే వదిలేసి బయటకు పరుగెత్తాడు. కానిస్టేబుల్ మళ్ళీ ఓసారి చుట్టూ తిరిగి, లాఠీ తిప్పుతూ జనాన్ని హెచ్చరించాడు "దొరగారు వచ్చేవరకు ఎవరు ఏమీ ముట్టుకోకూడదు..దూరం..." అని మళ్ళీ లారీ పరిశీలనలో మునిగిపోయాడు.

కొద్ది క్షణాల క్రితమే అక్కడకు వచ్చిన ఓ పాతికేళ్ళ యువకుడు ఇదంతా గమనించాడు "ఏమిటీ? అరగంటయిందా ప్రమాదం జరిగింది? యింతవరకు ఎవరూ అతణ్ణి ఆసుపత్రికి తీసుకెళ్ళలేదా? ఏం మనుషులయ్యా మీరు" అని ఆవేశపడుతూ, దారిన వెళ్ళే ఓ రిక్షాని పిలిచాడు. రిక్షావాడు రానన్నాడు. "ఈ కాడనుంచి, కోర్టులూ, పోలీసుల చుట్టూ మాం తిరగనేం బాబు' అంటూ విసుక్కున్నాడు.

'తోటి మనిషి ప్రాణం రక్షించడానికి ఎవరూ ఏమాత్రం త్యాగం చెయ్యరు. ఛీ!' అని యువకుడు మనసులోనే చీదరించుకుని, ఒక్క ఊపుతో జనాల్ని తోసుకుని, తిన్నగా గాయపడిన మనిషి దగ్గరకెళ్ళాడు.

ఎవరి సహాయం లేకుండానే అతణ్ణి బలంగా లేవనెత్తి బుజాన్న వేసుకుని బయటకు నడిచాడు. చుట్టూ జనం పాయలుగా విడిపోయి అతనికి దారిచ్చారు. అతని సాహసానికి మెచ్చుకున్నారు. ఆశ్చర్యపోయారు. ఇది ఆలస్యంగా గమనించిన కాన్‌స్టేబుల్, గట్టిగా అరుస్తూ వారించబోయాడు. కాని యువకుడు ఖాతరుచేయలేదు. అతను ముందుకు సాగిపోయాడు. కొందరు భయం, భయంగా వెంటబడ్డారు.

యువకుడు రొప్పుడూ ఓ ప్రైవేట్ డాక్టర్ దగ్గరకెళ్ళాడు. "యిది మెడికో లీగల్ కేసయ్యా. గవర్నమెంట్ డాక్టర్‌కి చూపించు. రూల్స్ తెలియవ్?" అంటూ తలుపులు మూశాడు. యువకుడి కళ్ళల్లో రక్తం చిమ్మింది. 'చచ్చేవాడికి రూల్స్ తెలుస్తాయా ఫూల్స్!' అంటూ పళ్ళు పటపట కొరికాడు. కాని సమయం చాలదు. ప్రతి క్షణం విలువైనది.

అలాగే బరువు మోస్తూ గవర్నమెంట్ ఆసుపత్రికి నడిచాడు. యువకుడికి ఆయాసం ఎక్కువైంది. ఊపిరి అందడం లేదు. బుజం మీద మనిషి జారిపోతున్నాడు. యువకుడి చేతులు రక్తంతో తడిసి పట్టు సడలిపోతోంది. కాని ఈ మనిషి బతకాలి. అదే యువకుడి ఏకైక లక్ష్యం. శక్తినంతా కూడదీసుకుని నడిచి, ఎలాగో గవర్నమెంట్ ఆసుపత్రికి చేరాడు.

హాస్పిటల్ అరుగు మీద గాయపడిన మనిషిని దించి పడుకోబెట్టాడు. "డాక్టరుగారూ... డాక్టరుగారూ" అని ఆవేశంగా అరిచాడు. కాని సమాధానం లేదు. ఎక్కడో లోపం వార్డు వరండాలో ఎవరివో నవ్వులూ, కబుర్లూ వినిపిస్తున్నాయి.

గాయపడిన మనిషి శాశ్వత నిద్రలోకి జారిపోతున్నాడు. అతను శక్తినంతా కూడదీసుకుని దణ్ణం పెట్టడానికి వృథా ప్రయాసపడుతూ, తడబడుతూ అన్నాడు.

"నువ్వెవరివో బాబూ... దేవుడివి!" అని నిర్జీవంగా పక్కకు వాలిపోయాడు. యువకుడి శ్రమ ఫలించలేదు. అతను ఆవేశంగా వెళ్ళి ఆసుపత్రి తలుపు తన్నాడు. గాజు తలుపులు, అతని గుండెలాగే భళ్ళున పగిలి రాలిపడ్డాయి. అతని కళ్ళలో నీళ్ళు సుళ్ళు తిరిగాయి.

దేశంలో లక్షలూ, కోట్లూ వుంటారు మనుషులు. ఎందుకూ? కాని ఒక్కడే మనిషి! వాడే దేవుడు!!

'డ్రీమ్ గర్ల్'తో ముఖాముఖీ!

హిందీ చలనచిత్రసీమలో, ఆమెకుముందు ఎందరో సుందరీమణులు నటించినా, స్వప్న సుందరి అనే బిరుదుపొందినది ఒక్క హేమ మాలిని మాత్రమే. అయితే ఈ దశకు చేరు కోడానికి ఆమె చాలా శ్రమించవలసి వచ్చింది. భరత నాట్యంలో శిక్షణ పొందిన ఆమె, తల్లి జయా చక్రవర్తి ప్రోద్బలం మీద చలన చిత్ర రంగంలో పాదం మోపారు. ప్రముఖ దర్శకుడు నిర్మించిన వెన్నిరాడై చిత్రంలో తొలి సారి జయలలితతో కలిసి నటించే అవకాశం వచ్చింది. రెండు రోజుల షూటింగ్ అనం తరం, హేమమాలిని నటన దర్శకుడు ఆశిం చిన ప్రమాణంలో లేకపోవడంతో, హేమ మాలినిని తొలగించి, ఆ స్థానంలో నిర్మలను తీసుకున్నారు.

ఆ తరువాత ఆమె వెన్నిరాడై నిర్మలగా పేరు గడించారు. ఈ విధంగా శ్రీధర్ తనను తొలగించడంతో హేమ మాలినిలో అవమానంతో పాటు పట్టుదల కూడా పెరిగింది.

అదృష్టనిధుల్ని అన్వేషిస్తూ దక్షిణాది నుండి ఉత్తరాదికి చేరుకున్న హేమ మాలినికి సప్నోంకా సౌదాగర్‌లో రాజ్‌కపూర్ సరసన అవకాశం లభించింది.

ఆ విధంగా నటనా జీవితాన్ని జీవికగా చేసుకున్న హేమ మాలిని, తనకి నటనలో తొలినుడులు నేర్పించినది మహేష్‌కౌల్ అని, పలు సందర్భాల్లో పేర్కొంటూ ఉంటారు. వైజయంతి మాల తరహాలో లావణ్యమూ, నాట్య ప్రతిభా కల బోసిన తారకోసం ఉత్తరాది ప్రేక్షకులు ఎదురు చూస్తున్న తరుణంలో హేమమాలిని పరి చయం అయ్యారు. హిందీ చిత్రాల్లో ఆ మాటకొస్తే, మన దేశంలో దాదాపు అన్ని భాషల్లో హీరోయిన్ పాత్ర, ఒకటి రెండు సందర్భాల్లో మినహాయిస్తే కేవలం అలంకార ప్రాయంగా రూపుదిద్దుకోవడం వలన ప్రతిభని వెనక్కి నెట్టేస్తూ గ్లామర్ విజృంభిస్తోందని ఆమె అన్నారు. అయితే తన విషయంలో, నటనా ప్రతిభ కూడా తన ఉన్నత స్థాయికి దోహదం చేసిందని చెబుతూ దర్ద్, కినారా చిత్రాల్ని ఆమె ప్రముఖంగా పేర్కొంటు న్నారు.

దూరదర్శన్ ధారావాహికల గురించి ముచ్చటిస్తూ, జాతీయ స్థాయిలో ప్రతిభకి దర్పణంపట్టే శక్తివంతమైన సాధనంగా దూర దర్శన్ పరిధి విస్తృతమైనదని ఆమె అభిప్రాయ పడుతున్నారు.

నాలుగు సంవత్సరాల క్రిందట ఆమె నిర్మించిన 'తేరా పన్నా' ధారావాహికకు, ఆశించినంత ఆదరణ లభించలేదు. అయినా ఆమె నిరుత్సాహానికి లోనుకాలేదు. తన అభి మాన విషయమైన నాట్యాన్ని ప్రధాన వస్తు వుగా స్వీకరించి, పలు రకాల హావభావాల్ని పలికించేలా, నటనకి అవకాశం కల్పించేలా, సన్నివేశాల్ని కూర్చి 'నూపుర్' ధారావాహికను దూరదర్శన్ కోసం నిర్మించారు. తొలిసారి హేమమాలిని దర్శకత్వ బాధ్యతను కూడా స్వీకరించారు. దక్షిణాదికి చెందిన శాస్త్రీయ నాట్య ఫణితిని, ఉత్తరాది నేపథ్యానికి నేర్పుగా ముడిపెట్టిన కథా కథనంతో 'నూపుర్' ప్రతి మంగళవారం రాత్రి జాతీయ కార్యక్రమాల్లో ప్రసారం అవుతోంది.

-ఓలేటి శోభ